

IKER
GAZTE
NAZIOARTEKO
IKERKETA EUSKARAZ

V. IKERGAZTE

NAZIOARTEKO IKERKETA EUSKARAZ

2023ko maiatzaren 17, 18 eta 19a
Donostia, Euskal Herria

ANTOLATZAILEA:
Udako Euskal Unibertsitatea (UEU)

Aitortu-PartekatuBerdin 3.0

OSASUN ZIENTZIAK

Obesitatearen estigma osasun profesionalengan: literaturaren berrikuspena

*Tamara Evelin Gomez Castellon,
Oihana Aguirreurreta Galarraga eta
Eva Pereda Pereda*

59-66 or.

<https://dx.doi.org/10.26876/ikergazte.v.04.07>

ANTOLATZAILEA:

BABESLEAK:

LAGUNTZAILEAK:

Obesitatearen estigma osasun profesionalengan: literaturaren berrikuspena

Tamara E. Gomez (1), Oihana Aguirreurreta (1) eta Eva Pereda-Pereda (2,3)

(1) Psikologia Klinikoa eta Osasunaren Psikologia eta Ikerketa Metodologia Saila, Psikologia Fakultatea, Euskal Herriko Unibertsitatea (UPV/EHU), (2) Vitoria-Gasteizko Erizaintzako Unibertsitate Eskola, Osakidetza (3) Bionostia, Osasun Mentala eta Arreta Psikiatrikoaren Taldea

tamaragom3zzz@gmail.com

Laburpena

Literaturaren berrikuspen honek osasun-profesionalen obesitatearen inguruko sinesmen eta jokabide estigmatizatzaileak aztertzea du helburu, jokabide horiek detektatzeko, kontzientziazteko eta murrizteko. Bilaketa sistematikoan 31 artikulua aukeratu ziren. Emaitzek jakinarazi zuten osasun-arloko profesionalak obesitateari buruzko ikuspegi estigmatizatua eta obesitatea duten pertsonenganako jarrera negatibo inplizitu eta esplizituak dituzte, hauen osasun fisiko eta psikologikoa kaltetuz. Etorkizuneko ikerketek osasun-profesionalen obesitatearen estigma desagerrarazteko esku-hartzeak jorratu beharko lituzkete eta psikologiako profesionalak obesitatea duten pertsonen osasun mentala sustatzeko terapia psikologiko eraginkorretan hezi beharko lirateke.

Hitz gakoak: osasun-profesionalak, estigmatizazioa, obesitatea.

Abstract

This literature review aims to explore stigmatising beliefs and behaviours around obesity among healthcare professionals to detect, raise awareness and reduce these behaviours. In the systematic search, 31 articles were selected. The results reported that health professionals have a stigmatising view of obesity and implicit and explicit negative attitudes towards people with obesity, affecting their physical and psychological health. Future research should address interventions to eradicate obesity stigma among healthcare professionals. Psychology professionals should be trained in effective psychological therapies to promote the mental health of people living with obesity.

Keywords: health care professional, stigmatization, obesity.

1. Sarrera eta motibazioa

Pisuari lotutako estigmak pisuaren alborapena dakar, zeinak obesitatea eta gainpisua duten pertsonen gehiegizko pisua izateagatik bideratutako jarrera negatiboekin (kognitiboak, afektiboak eta jokabideak) eta diskriminazio-ekintzei erreferentzia egiten dien (Lewis eta Van Puymbroeck, 2017). Diskriminazioa beren pisua autodisziplinaren eta erantzukizun pertsonal faltatik datorrela zehazten duen frogatu gabeko ustetik dator (Rubino et al., 2020). Obesitatearen estigma osasun-profesionalen artean ere zabaltzen den ohiko fenomeno da. Estigma honen efektu zuzenen artean obesitatearen kausen inguruko sinesmen negatiboetan eta ezarritako tratamenduan duen eragina eta pazienteen pisuan zentratutako arreta daude (Alberga, Edache, et al., 2019). Horrela, profesional-paziente arteko interakzioa oztopatzen da, esate baterako enpatian (Seymour et al., 2018), interakzioaren kalitatean (Phelan et al., 2015), eta tratamenduaren eraginkortasunaren inguruko konfiantza faltan (Warr et al., 2021). Diskriminazio honek pertsonaren bizi-kalitatean, osasun fisikoan eta mentalean ondorio larriak sortzen ditu (Lewis eta Van Puymbroeck, 2017), obesitatearen diskriminazioa eta estigmatizazioa hautemateak eta barneratzeak antsietate- eta depresio-sintomak sortzen dituela kontuan izanik (Lillis et al., 2020). Gainera, obesitateari lotutako estigma barneratzeak gorputz-irudiarekin asebetetze-eza, autoestimua baxua, lotsa, beldurra, gutxiagotasun sentimendua, frustrazioa eta isolamendu sozialaren jokabideak sortu ditzake (Pearl eta Puhl, 2016) eta obesitatea eta gainpisua duten pertsonen elikadura alterazioen % 45a azal dezake (Durso et al., 2012).

2. Arloko egoera eta ikerketaren helburuak

Oraindik ere desinformazio handia dago osasun-langileen artean obesitatearen estigmak dituen ondorio negatibo sozial, fisiko eta psikologikoen inguruan (Sánchez-Carracedo, 2022). Lan honen

bidez, Osasun Zientzietako profesionalak obesitatearekiko eta obesitatea duten pertsonetikiko duten estigmatizazioa aztertu nahi da hauen emozio, jokabide eta sinesmen negatiboak laburbilduz eta estigmak osasun zerbitzuetako erabiltzaileen osasun arretan profesional-paziente harremanean eta ezarritako tratamenduan nola eragiten duen ikertu nahi da.

3. Metodologia

Bilaketa sistematikoa 2012 eta 2021 bitartean *PubMed*, *Web Of Science*, *PsycINFO* eta *Scopus* datu-baseetan argitaratutako azterlanen gauzatu zen. Ondorengo hitz-gakoak erabili ziren: *high BMI*, *overweight*, *obesity*, *weight prejudice*, *weight stigma*, *stigmatization*, *stereotyping*, *bias*, *psychologist*, *health personnel*, *psychotherapists* eta *delivery of health care*. Bilaketan 1161 emaitza lortu ziren guztira. Lortutako emaitzen hautaketa egiteko hurrengo kanpo-irizpideak erabili ziren: (1) obesitateaz gain beste baldintza fisiko edo psikiko batzuk lantzen zituzten ikerketak, (2) biztanleriaren talde zehatzak (haurdunak, kirurgia bariatrikoko) aztertzen zituztenak, (3) adingabeekin egindako azterlanak, (4) literatura grisa, diseinu kualitatiboko azterlanak, berrikuspen sistematikoak eta meta-analisiak baztertu ziren. Horietan oinarrituz, 31 artikulua egokitzat jo ziren berrikuspenerako.

4. Emaitzak

4.1. Obesitatearen estigmatizazioa osasun profesionalengan

Medikuntzaren esparruan, obesitatearen estigmatizazio modu esanguratsuan ikusi zen maila ezberdinetan: altua (Sabin et al., 2012), moderatu-altuan (Miller et al., 2013; Phelan et al., 2021; Schwenke et al., 2020) eta moderatuan (Bøker Lund et al., 2018; Pantenburg et al., 2012; Phelan et al., 2014; Welsh et al., 2021) eta baxuan (Alberga, Nutter, et al., 2019). Zenbait kasutan parte-hartzaileek adjektibo negatiboak modu esanguratsua lotu zituzten obesitatea zuten pazienteekin (OP), adibidez, “alferra izatea”, “motibazio eza” edo “autokontrol eza” (Alberga, Nutter, et al., 2019; Aweidah et al., 2016; Bøker Lund et al., 2018; Pantenburg et al., 2012; Welsh et al., 2021). Era berean, hainbat subjektuek pisu normala zuten pazienteak (NP) OP-ak baino nahiago izatearen joera behatu zen (Miller et al., 2013; Sabin et al., 2012). Obesitatearen etiologiaren inguruko erantzun gehienek profesionalak obesitatearen etiologia jokabideari eta nortasunari egotzi zioten (kaloria asko jateari, ariketa fisiko ezari edo zabarkeria pertsonalari) (Alberga, Nutter, et al., 2019; Pantenburg et al., 2012; Schwenke et al., 2020).

Erizaintzako profesional gehienek OP-ekiko pisu alborapena eta jarrera negatiboak adierazi zituzten (Hauff et al., 2020; Hemati eta Zokaei, 2016; Robstad et al., 2019; Tanneberger eta Ciupitu-Plath, 2018; Usta et al., 2021; Yılmaz eta Yabancı Ayhan, 2019). Jarrera negatiboak OP-ekiko egotzitako adjektibo negatiboen bidez islatu ziren, hala nola “alferra”, “borondate, maitasun eta arreta eza”, “gaiztoa” edo “erakargarritasun gutxikoa” (Robstad et al., 2019; Yılmaz eta Yabancı Ayhan, 2019). Aitzitik, Wang et al.-ek (2016) erizainek OP-ekiko jarrera neutroak eta apur bat positiboak zituztela adierazi zuten. Obesitatearen etiologiaren ikuspegiari dagokionez, gehien aipatu ziren kausak OP-en barne-lokusarekin lotutakoak izan ziren, adibidez, elikadura ezegokia eta jarduera fisiko ezarekin lotutakoak (Hemati eta Zokaei, 2016; Robstad et al., 2019; Tanneberger eta Ciupitu-Plath, 2018). Hala ere, kausa biologikoak (Hemati eta Zokaei, 2016; Yılmaz eta Yabancı Ayhan, 2019) edo kanpo kausak (Wang et al., 2016) errazago azaldu zituzten azterlanak aurkitu ziren erizaintzako eremuan.

Nutrizio eta dietetika profesional gehienek, baita ikasleek ere, pisuaren alborapen arin-ertaina erakutsi zuten (Cassiano et al., 2021; Diversi et al., 2016). Hauek obesitatearen etiologia jokabide-ezaugarriei (kaloria gehiegi hartzea, jarduera fisikorik ez izatea), aldaketa emozional handiei, autoestimulari edo janariarekiko adikzio gehiago izateari egotzi zioten (Cassiano et al., 2021). Bestalde, lotura positiboa ikusi zuten obesitatearen arrazoien uste estigmatizatuen eta OP-ekiko jarrera negatiboen artean.

Fisioterapiaren arloan egindako bi azterlanek aurkitu zuten subjektuek maila ertaineko pisuaren alborapena eta jarrera negatiboak aurkezten zituztela OP-ekiko (Elboim-Gabyzon et al., 2020; Setchell et al., 2014). Bi azterlanetan OP-ei gehien lotutako adjektiboa “borondate eza” izan zen. Setchel et al.-ek (2014) lortutako emaitza obesitatea norbanakoaren kontrolpean dagoelaren sinesmenarekin lotuta zegoela izan zen, aitzitik, Elboim-Gabizon et al.-ek (2020) profesionalak joera hori ez zutela adierazi zuten.

Osasun arlo ezberdinetako profesionalekin eta ikasleekin egindako azterlanen emaitzek OP-ekiko joera negatiboak zeudela adierazi zuten medikuntzan (Blanton et al., 2016; Bucher Della Torre et al., 2018; Khandalavala et al., 2014; Sobczak eta Leoniuk, 2021; Soto et al., 2014; Swift et al., 2013), psikologian (Escandón-Nagel eta Larenas-Said, 2020; Sikorski et al., 2013; Soto et al., 2014; Waller et al., 2012), erizaintzan (Bucher Della Torre et al., 2018; Khandalavala et al., 2014; Sikorski et al., 2013; Sobczak eta Leoniuk, 2021; Swift et al., 2013; Waller et al., 2012), nutrizioan eta dietetikan (Blanton et al., 2016; Khandalavala et al., 2014; Swift et al., 2013), terapia okupazionalan (Blanton et al., 2016; Escandón-Nagel eta Larenas-Said, 2020), farmazian (Khandalavala et al., 2014), odontologian (Blanton et al., 2016) eta fisioterapiari (Blanton et al., 2016; Sobczak eta Leoniuk, 2021). Jarrera hauek profesionalak izandako sentsazioetan islatu ziren, adibidez, pena (Bucher Della Torre et al., 2018), frustrazioa (Puhl et al., 2014) eta amorrua sentitzean (Sikorski et al., 2013) edo OP-ei arbuioz, ezintasunez eta atsekabez begiratzean (Sobczak eta Leoniuk, 2021). Hala, zenbat subjektuk osasun-arloan OP-ekiko diskriminazioa ohikoa zela (Puhl et al., 2014; Sobczak eta Leoniuk, 2021) eta OP-ak mespretxuzko umorezko ohiko ituak zirela adierazi zuten (Puhl et al., 2014). Parte-hartzaileek OP-ak deskribatzeko gehien aipatu zituzten adjektiboak negatiboak izan ziren, hala nola “borondate eza” (Blanton et al., 2016; Khandalavala et al., 2014), “segurtasun eza”, “autoestimua baxua”, “barkaberak” (Blanton et al., 2016), “arduragabeak”, “alferrak”, “isolatuak”, “deprimituak” (Bucher Della Torre et al., 2018) edo “kontrol gutxiak” (Soto et al., 2014).

Obesitatearen kausalitate bezala seinatutako kausak banakoaren kontrolari erreferentzia egiten zioten kausekin erlasionaturik egon ziren (Blanton et al., 2016; Bucher Della Torre et al., 2018; Escandón-Nagel eta Larenas-Said, 2020; Puhl et al., 2014; Sikorski et al., 2013). Aitzitik, aipatu beharra dago psikologiako ikasleek obesitatearen alderdi psikologikoekin gehiago lotu zutela, zehazki, antsietatearekin, autoestimua-arazoekin eta inpulsibitatearekin (Escandón-Nagel eta Larenas-Said, 2020). Era berean, azterlan batzuek adierazi zuten erizaintzako profesional eta ikasleek (Bucher Della Torre et al., 2018; Sikorski et al., 2013; Swift et al., 2013) pisu-alborapen eta jarrera negatibo gutxiago izan zituztela gainerako eremuekin alderatuta; aldiz, Blanton et al.-en (2016) ikerketak zioen ezaugarri hau dietetikaren esparruari zegokiola. Horrez gain, psikologiako ikasleek medikuntzako ikasleek baino pisu-alborapen txikiago adierazi zuten eta erizaintzako ikasleek pisuaren alborapen maila bera (Waller et al., 2012).

4.2. Obesitatearen estigmaren ondorioak

Jarrera estigmatizatzaileen eraginarekin jarraituz, medikuntzan Welsh et al.-ek (2021) OP-en eta NP-en tratamenduen artean ezberdintasunik aurkitzen ez zela zioten (Welsh et al., 2021) (Welsh et al., 2021) (Welsh et al., 2021) (Welsh et al., 2021). Aitzitik, beste ikerketa batzuetan ezberdintasunik aurkitu ziren, zeinak OP-ei eta NP-ei ezarritako gomendio ezberdinetan islatzen ziren: OP-ei sarriago gomendatzen zitzaizkien osasun-analisiak eta jarraipenak egitea edo profesional gehienek pisu-galeraren gaia jorratu zuten nahiz eta kontsultaren arazoak pisu-galerarekin zerikusirik ez izan (Phelan et al., 2021). Era berean, profesionalak interes, adeitasun, errespetu, interakzio eta pazienterengan zentratutako jarrera gutxiago erakusteko joera zuten (Phelan et al., 2021), baita OP-ek tratamendua jarraitzeko gaitasunaren sinemenean fede gutxiago ere (Bøker Lund et al., 2018).

Erizaintzako profesionalen estigmaren ondorioen inguruko emaitzek kongruentzia eza erakutsi zuten. Alde batetik, Tanneberger-ek eta Ciupitu-Plath-ek (2018) profesional gehienek OP-ek tratatu ezberdina jasotzen zutela ikusi zuten NP-ekin alderatuta, eta erdiek onartu zuten OP-ei tratatu ezberdina eman izana. Aldiz, Hauff et al.-ek (2020) profesionalak OP-en tratamendua eta

helburuak modu zuzen, egoki eta neutralean inplikatu, ebaluatu eta eztabaidatu zituztela adierazi zuten.

Nutrizioa eta dietetika ikerlanetan, Diversi et al.-ek (2016) OP-en eta NP-en artean ebaluazioa eta tratamendua ezberdinak zirela adierazi zuten. Izan ere, profesionalek pisuaren galeraren eta kontrolaren gaiari heltzen zieten modu errepikakorrean nahiz eta kontrolaren arrazoia beste bat izan.

Fisioterapeuten estigmak OP-ei eskaintako denborari eta ezarritako tratamenduari eragin zion (Setchell et al., 2014). Ikerketak fisioterapeutek OP-ak tratatzeko orduan gomendio ez hain zehatzak erabiltzen zituztela adierazi zuen.

Zenbait profesionalen jarrera estigmatizatua ez zen islatu OP-ei emandako tratu bereizgarrietan. Puhl et al.-en (2014) ikerketaren profesionalek nolabaiteko ezkortasuna erakutsi zuten OP-en tratamenduarekiko, bereziki, tratamendua betetzeari eta pisua mantentzeari buruzko usteetan. Halaber, Bucher Della Torre et al.-en (2018) parte-hartzaileek OP-ekin lan-karga handiagoa zutela adierazi zuten PN-en aldean.

4.3. Beste aldagai batzuk

Profesionalen genero-aldagaia aztertu zuten ikerketa gehienetan genero maskulinoa izan zen OP-ekiko joera negatibo gehiena izan zuena (Alberga, Nutter, et al., 2019; Cassiano et al., 2021; Escandón-Nagel eta Larenas-Said, 2020; Miller et al., 2013; Pantenburg et al., 2012; Phelan et al., 2021; Robstad et al., 2019; Sabin et al., 2012). Beste hainbatetan, emakumeen artean aurkitu ziren obesitatearekiko jarrera negatibo gehiago (Elboim-Gabyzon et al., 2020; Schwenke et al., 2020; Setchell et al., 2014; Sobczak eta Leoniuk, 2021; Soto et al., 2014; Usta et al., 2021). Pazienteen generoari erreparatuz, emakumezkoek jarrera negatibo gehiago pairatzen zituzten (Sikorski et al., 2013; Waller et al., 2012), osasun jarraipena sarriago gomendatuz (Bøker Lund et al., 2018).

Profesionalen gorputz-masaren indizea (GMI) handiagoa estigma-maila altuagoekin lotu zen arren (Alberga, Nutter, et al., 2019; Cassiano et al., 2021; Diversi et al., 2016; Hemati eta Zokaei, 2016; Sobczak eta Leoniuk, 2021; Soto et al., 2014; Usta et al., 2021; Wang et al., 2016; Welsh et al., 2021; Yilmaz eta Yabancı Ayhan, 2019), beste kasu batzuetan GMI baxuagoak obesitatearen aurkako jarrera negatiboekin gehiago lotu zen (Phelan et al., 2014; Sabin et al., 2012; Yildiz eta Yalcinoz Baysal, 2019). Era berean, elikadura-nahasmenduen sintomak edo dieta egin izanaren aurrekariak (kalorien erregistroa adibidez) zituzten subjektuek OP-ekiko aurkako joera eta arbuio handiagoa izan zuten (Escandón-Nagel eta Larenas-Said, 2020; Puhl et al., 2014; Wang et al., 2016).

Horretaz gain, profesionalek esperientzia eta kontaktu gehiago zutenean OP-ekin orduan eta estigma gutxiago adierazten zuten (Diversi et al., 2016; Soto et al., 2014; Wang et al., 2016). Adinari dagokionez, emaitza inkongruenteak daude, izan ere, kasu batzuetan adin gehiago zuten profesionalek estigma gutxiago adierazten (Diversi et al., 2016; Miller et al., 2013; Phelan et al., 2014; Schwenke et al., 2020; Wang et al., 2016) eta beste batzuetan estigma gehiago (Cassiano et al., 2021; Khandalavala et al., 2014; Sikorski et al., 2013; Sobczak eta Leoniuk, 2021; Swift et al., 2013).

5. Ondorioak

Literaturaren berriskupen honen helburua obesitatearen inguruan osasun arloko profesionalen balizko ikuspuntu estigmatizatua ikuskatzea eta honek obesitatea duten pertsonen tratamenduan edo erlazio klinikoan nola eragin zezakeen aztertzea zen. Lan honen emaitzek bat egiten dute Espainiako profesionalen artean obesitatearekiko jarrera negatibo eta estigmatizatzaileekin (Sánchez-Carracedo et al., 2021).

Profesionalek obesitatearen etiologiaren inguruan duten ikuspegia kontrol indibidualarekin lotzearen sinesmenean oinarritzen da: obesitatea jokabide zein nortasunarekin lotutako kausen ondorioz agertzen den fenomeno delaren konbikzioa esplizitatu zuten, kausa biologikoei eta

sozialei garrantzia kenduz. Hala ere, ebidentzia zientifikoak ikuspegi hau errefusatzen du gaixotasunaren faktore-anitzeko konplexutasuna ez duelako kontuan hartzen (Rubino et al., 2020; Sánchez-Carracedo, 2022). Honekin batera, erizainek OP-ekiko jarrera negatibo gutxiago adierazten zituztela eta psikologiako ikasleriak obesitatea kausa psikologikoei egozten zioten. Emaitza hauek bat datoz obesitatearen etiologia psikologikoaren inguruko ezagutza edukitzea pisuaren joera txikiagoa izatearekin lotzen duen literaturarekin (Puhl et al., 2015).

Ikuspegi estigmatizatu hau nahiz obesitatea duten pertsonak artatzerakoan profesionalek izandako arbuiozko emozioak ohikoak izan ohi dira (Alberga, Edache, et al., 2019) eta obesitatearen gaitzaren inguruko desinformazio mailaren ondorio izan daiteke. Izan ere, literaturak dio osasun arloko profesionalek desinformazio maila altua adierazten zituztela obesitatearen kausa, tratamendu eta teknikei dagokienez (Rubino et al., 2020).

Jarrera estigmatizatzaileen ondorioen artean osasun profesionalek pisu galeraren gaia jorratu izana aurkitu zen, nahiz eta pazientearen kontsultaren arrazoiak pisuarekin zerikusi txikia izan arren (Alberga, Edache, et al., 2019). Ikerketa batean emakumeek baieztatu zuten psikoterapeuta pazientearen kezka iturri gisa pisu galeran soilik zentratu zela, pazientearengan interes gutxiago adierazteaz gain (Akoury et al., 2019). Sinesmen diskriminatzaileen beste ondorio bat pazientearengan zentratutako komunikazioa eta jarrera mantentzeko zailtasunekin lotu zen. Salvador et al.-en (2020) ikerketak adierazi zuen obesitatea erantzukizun pertsonalari egoztearen sinesmen estigmatizatzaileen ondorioz Espainiako osasun-langileak pazientean zentratutako jokabide eskasa aurkezten zuela. Hala, zentzua du osasun langileek orokorrean tratamenduaren arrakastaren eta OP-ek tratamendua jarraitu eta mantentzeko duten gaitasunaren inguruko espektatiba negatiboak izatea.

Pazientearen generoari erreparatuz emakumeek jarrera negatibo gehiago jasotzen dituztela ikusi zen; hau bat dator gizon batek obesitatea izate sozialki onartuagoa dagoela seinalatzen duen berrikuspen sistematiko batekin (Wu et al., 2021). GMI handiagoa duten pertsonak eta elikadura nahasmenduekin erlazionaturiko sintomatologia aurkezten dutenek ere jarrera negatiboak adierazten dituzte; hortaz, obesitatea duen pertsona batek pertsona argalekiko lehenetsun jakin bat adierazi dezake (Puhl et al., 2015).

6. Etorkizunerako planteatzen den norabidea

Obesitatearen estigmatizazioa murrizteko etorkizuneko osasun-profesionalek beren pisuaren alborapenez kontzientzia hartzeko gai izatea beharko lukete hauek deuseztatu ahal izateko. Horretarako beharrezkoa da hezkuntza interbentzioak burutzea eta obesitatearen kausa eta ondorioen ezagutza handitzea, baita obesitatearen estigmak haien osasun fisiko eta psikologikoan eta haien pazienteengan daukan eragina ere. Phelan et al.-ek (2015) helburu hau lortzeko baliagarriak izan daitezkeen estrategia multzo bat aipatu zituzten, hala nola enpatiaren ikuspuntua lantzeko ariketak gehitzea, mespretxuzko iruzkinetikiko zero tolerantziaren politikak ezartzea eta emozio negatiboak erregulatzeko eta positiboak hobetzeko meditazioa gehitzea.

Obesitatearen estigmatizazioak osasun psikologikoan inpaktu handia duen fenomeno hedatua Psikologiako profesionalek obesitatearen estigmarekin erlazionatutako errua, lotsa eta alborapenen barnerapena eta ahalduntzea lantzen ikasi beharko lukete ebidentzia enpirikoa lortu duten terapien eta tresnen bidez (Pearl eta Puhl, 2016; Potts et al., 2022).

Era berean, pisuaren hurbilpen normatiboa ez dela pisu galera bilatzen duten pertsonen osasunarentzat onuragarria erakutsi da. Obesitatearen kausalitate anitza dela eta, dieta obesitatearen tratamendu bakar gisa ezartzeak denboran sostengaezinak diren emaitzak ditu eta osasun fisiko eta mentalean ondorio kaltegarriak ditu. Hortaz, gorputzari eta pisu galeraren hurbilpena pertsona guztien eta tamaina guztietako pertsonen osasun eta ongizatearen hurbilpenagatik ordezkatzen duten osasun ereduak integratzea proposatzen da (Tylka et al., 2014).

7. Bibliografía

- Akoury, L. M., Schafer, K. J. eta Warren, C. S. (2019). Fat women's experiences in therapy: "You can't see beyond...unless I share it with you". *Women & Therapy*, 42(1–2), 93–115. <https://doi.org/10.1080/02703149.2018.1524063>
- Alberga, A. S., Edache, I. Y., Forhan, M. eta Russell-Mayhew, S. (2019). Weight bias and health care utilization: a scoping review. *Primary Health Care Research & Development*, 20, e116. <https://doi.org/10.1017/S1463423619000227>
- Alberga, A. S., Nutter, S., MacInnis, C., Ellard, J. H. eta Russell-Mayhew, S. (2019). Examining weight bias among practicing Canadian family physicians. *Obesity Facts*, 12(6), 632–638. <https://doi.org/10.1159/000503751>
- Aweidah, L., Robinson, J., Cumming, S. eta Lewis, S. (2016). Australian diagnostic radiographers' attitudes and perceptions of imaging obese patients: A study of self, peers and students. *Radiography*, 22(4), e258–e263. <https://doi.org/10.1016/j.radi.2016.06.002>
- Blanton, C., Brooks, J. K. eta Mcknight, L. (2016). Weight bias in university health professions students. *Journal of Allied Health*, 45(3), 212–218.
- Bøker Lund, T., Brodersen, J. eta Sandøe, P. (2018). A study of anti-fat bias among Danish general practitioners and whether this bias and general practitioners' lifestyle can affect treatment of tension headache in patients with obesity. *Obesity Facts*, 11(6), 501–513. <https://doi.org/10.1159/000493373>
- Bucher Della Torre, S., Courvoisier, D. S., Saldarriaga, A., Martin, X. E. eta Farpour-Lambert, N. J. (2018). Knowledge, attitudes, representations and declared practices of nurses and physicians about obesity in a university hospital: training is essential. *Clinical Obesity*, 8(2), 122–130. <https://doi.org/10.1111/cob.12238>
- Cassiano, G. S., Carvalho-Ferreira, J. P., Buckland, N. J. eta da Cunha, D. T. (2021). Do registered dietitians, nutrition students, and laypeople perceive individuals with obesity differently? *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(17), 8925. <https://doi.org/10.3390/ijerph18178925>
- Diversi, T. M., Hughes, R. eta Burke, K. J. (2016). The prevalence and practice impact of weight bias amongst Australian dietitians. *Obesity Science & Practice*, 2(4), 456–465. <https://doi.org/10.1002/osp4.83>
- Durso, L. E., Latner, J. D. eta Hayashi, K. (2012). Perceived discrimination is associated with binge eating in a community sample of non-overweight, overweight, and obese adults. *Obesity Facts*, 5(6), 869–880. <https://doi.org/10.1159/000345931>
- Elboim-Gabyzon, M., Attar, K. eta Peleg, S. (2020). Weight stigmatization among physical therapy students and registered physical therapists. *Obesity Facts*, 13(2), 104–116. <https://doi.org/10.1159/000504809>
- Escandón-Nagel, N. eta Larenas-Said, J. (2020). Actitudes antiobesidad, sintomatología alimentaria y significados asociados a la obesidad en estudiantes universitarios vinculados al área de la salud. *Nutrición Hospitalaria*, 37(2), 285–292. <https://doi.org/10.20960/nh.02791>
- Hauff, C., Fruh, S. M., Sims, B. M., Williams, S. G., Herf, C., Golden, A., Graves, R. J., Minchew, L. A. eta Hall, H. R. (2020). Nurse practitioner students' observations of preceptor engagement in obesity management and weight bias: A mixed-methods approach. *Journal of the American Association of Nurse Practitioners*, 32(7), 520–529. <https://doi.org/10.1097/JXX.0000000000000440>
- Hemati, N. eta Zokaie, A. (2016). Attitudes and beliefs of nurses about excessive body weight and obesity. *Social Sciences*, 11(9), 2058–2065. <https://doi.org/10.3923/sscience.2016.2058.2065>
- Khandalavala, B. N., Rojanala, A., Geske, J. A., Koran-Scholl, J. B. eta Guck, T. P. (2014). Obesity bias in primary care providers. *Family Medicine*, 46(7), 532–535.
- Lewis, S. T. eta Van Puymbroeck, M. (2008). Obesity-stigma as a multifaceted constraint to leisure. *Journal of Leisure Research*, 40(4), 574–588. <https://doi.org/10.1080/00222216.2008.11950153>
- Lillis, J., Thomas, J. G., Levin, M. E. eta Wing, R. R. (2020). Self-stigma and weight loss: The impact of fear of being stigmatized. *Journal of Health Psychology*, 25(7), 922–930. <https://doi.org/10.1177/1359105317739101>
- Miller, D. P., Spangler, J. G., Vitolins, M. Z., Davis, S. W., Ip, E. H., Marion, G. S. eta Crandall, S. J. (2013). Are medical students aware of their anti-obesity bias? *Academic Medicine*, 88(7), 978–982. <https://doi.org/10.1097/ACM.0b013e318294f817>

- Pantenburg, B., Sikorski, C., Luppá, M., Schomerus, G., König, H.-H., Werner, P. eta Riedel-Heller, S. G. (2012). Medical students' attitudes towards overweight and obesity. *Plos One*, 7(11), e48113. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0048113>
- Pearl, R. L. eta Puhl, R. M. (2016). The distinct effects of internalizing weight bias: An experimental study. *Body Image*, 17, 38–42. <https://doi.org/10.1016/j.bodyim.2016.02.002>
- Phelan, S. M., Burgess, D., Yeazel, M., Hellerstedt, W., Griffin, J. eta Ryn, M. van. (2015). Impact of weight bias and stigma on quality of care and outcomes for patients with obesity. *Obesity Reviews*, 16(4), 319. <https://doi.org/10.1111/OBR.12266>
- Phelan, S. M., Dovidio, J. F., Puhl, R. M., Burgess, D. J., Nelson, D. B., Yeazel, M. W., Hardeman, R., Perry, S. eta Ryn, M. (2014). Implicit and explicit weight bias in a national sample of 4,732 medical students: The medical student CHANGES study. *Obesity*, 22(4), 1201–1208. <https://doi.org/10.1002/oby.20687>
- Phelan, S. M., Puhl, R. M., Burgess, D. J., Natt, N., Mundi, M., Miller, N. E., Saha, S., Fischer, K. eta van Ryn, M. (2021). The role of weight bias and role-modeling in medical students' patient-centered communication with higher weight standardized patients. *Patient Education and Counseling*, 104(8), 1962–1969. <https://doi.org/10.1016/j.pec.2021.01.003>
- Potts, S., Krafft, J. eta Levin, M. E. (2022). A pilot randomized controlled trial of acceptance and commitment therapy guided self-help for overweight and obese adults high in weight self-stigma. *Behavior Modification*, 46(1), 178–201. <https://doi.org/10.1177/0145445520975112>
- Puhl, R. M., Latner, J. D., O'Brien, K., Luedicke, J., Danielsdottir, S. eta Forhan, M. (2015). A multinational examination of weight bias: predictors of anti-fat attitudes across four countries. *International Journal of Obesity*, 39(7), 1166–1173. <https://doi.org/10.1038/ijo.2015.32>
- Puhl, R. M., Luedicke, J. eta Grilo, C. M. (2014). Obesity bias in training: Attitudes, beliefs, and observations among advanced trainees in professional health disciplines. *Obesity*, 22(4), 1008–1015. <https://doi.org/10.1002/oby.20637>
- Robstad, N., Westergren, T., Siebler, F., Söderhamn, U. eta Fegran, L. (2019). Intensive care nurses' implicit and explicit attitudes and their behavioural intentions towards obese intensive care patients. *Journal of Advanced Nursing*, 75(12), 3631–3642. <https://doi.org/10.1111/jan.14205>
- Rubino, F., Puhl, R. M., Cummings, D. E., Eckel, R. H., Ryan, D. H., Mechanick, J. I., Nadglowski, J., Ramos Salas, X., Schauer, P. R., Twenefour, D., Apovian, C. M., Aronne, L. J., Batterham, R. L., Berthoud, H. R., Boza, C., Busetto, L., Dicker, D., De Groot, M., Eisenberg, D., ... Dixon, J. B. (2020). Joint international consensus statement for ending stigma of obesity. *Nature Medicine*, 26(4), 485–497. <https://doi.org/10.1038/s41591-020-0803-x>
- Sabin, J. A., Marini, M. eta Nosek, B. A. (2012). Implicit and explicit anti-fat bias among a large sample of medical doctors by BMI, race/ethnicity and gender. *Plos One*, 7(11), e48448. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0048448>
- Salvador, J., Vilarrasa, N., Poyato, F. eta Rubio, M. Á. (2020). Perceptions, attitudes, and barriers to obesity management in Spain: Results from the Spanish cohort of the international ACTION-IO observation study. *Journal of Clinical Medicine*, 9, 2834. <https://doi.org/10.3390/jcm9092834>
- Sánchez-Carracedo, D. (2022). El estigma de la obesidad y su impacto en la salud: una revisión narrativa. *Endocrinología, Diabetes y Nutrición*, 69(10), 868–877. <https://doi.org/10.1016/j.endinu.2021.12.002>
- Sánchez-Carracedo, D., Medina, F. X., Fernández-Homar, J. eta Flint, S. W. (2021). Attitudes and beliefs about obesity among healthcare professionals in Spain. *Obesity Facts*, 14(Suppl. 1), 102. <https://doi.org/10.1159/000515911>
- Schwenke, M., Luppá, M., Pabst, A., Welzel, F. D., Löbner, M., Luck-Sikorski, C., Kersting, A., Blüher, M. eta Riedel-Heller, S. G. (2020). Attitudes and treatment practice of general practitioners towards patients with obesity in primary care. *BMC Family Practice*, 21(1), 169. <https://doi.org/10.1186/s12875-020-01239-1>
- Setchell, J., Watson, B., Jones, L., Gard, M. eta Briffa, K. (2014). Physiotherapists demonstrate weight stigma: a cross-sectional survey of Australian physiotherapists. *Journal of Physiotherapy*, 60(3), 157–162. <https://doi.org/10.1016/j.jphys.2014.06.020>
- Seymour, J., Barnes, J. L., Schumacher, J. eta Vollmer, R. L. (2018). A qualitative exploration of weight bias and quality of health care among health care professionals using hypothetical patient scenarios. *INQUIRY: The Journal of Health Care Organization, Provision, and Financing*, 55, 1–6. <https://doi.org/10.1177/0046958018774171>

- Sikorski, C., Luppá, M., Glaesmer, H., Brähler, E., König, H.-H. eta Riedel-Heller, S. G. (2013). Attitudes of health care professionals towards female obese patients. *Obesity Facts*, 6(6), 512–522. <https://doi.org/10.1159/000356692>
- Sobczak, K. eta Leoniuk, K. (2021). Attitudes of medical professionals towards discrimination of patients with obesity. *Risk Management and Healthcare Policy*, 14, 4169–4175. <https://doi.org/10.2147/RMHP.S317808>
- Soto, L., Armendariz-Anguiano, A. L., Bacardí-Gascón, M. eta Cruz, A. J. (2014). Beliefs, attitudes and phobias among mexican medical and psychology students towards people with obesity. *Nutrición Hospitalaria*, 30(1), 37–41. <https://doi.org/10.3305/nh.2014.30.1.7512>
- Swift, J. A., Hanlon, S., El-Redy, L., Puhl, R. M. eta Glazebrook, C. (2013). Weight bias among UK trainee dietitians, doctors, nurses and nutritionists. *Journal of Human Nutrition and Dietetics*, 26(4), 395–402. <https://doi.org/10.1111/jhn.12019>
- Tanneberger, A. eta Ciupitu-Plath, C. (2018). Nurses' weight bias in caring for obese patients: Do weight controllability beliefs influence the provision of care to obese patients? *Clinical Nursing Research*, 27(4), 414–432. <https://doi.org/10.1177/1054773816687443>
- Tylka, T. L., Annunziato, R. A., Burgard, D., Daniëlsdóttir, S., Shuman, E., Davis, C. eta Calogero, R. M. (2014). The weight-inclusive versus weight-normative approach to health: Evaluating the evidence for prioritizing well-being over weight loss. *Journal of Obesity*, 2014, 983495. <https://doi.org/10.1155/2014/983495>
- Usta, E., Bayram, S. eta Altınbaş Akkaş, Ö. (2021). Perceptions of nursing students about individuals with obesity problems: Belief, attitude, phobia. *Perspectives in Psychiatric Care*, 57(2), 777–785. <https://doi.org/10.1111/ppc.12613>
- Waller, T., Lampman, C. eta Lupfer-Johnson, G. (2012). Assessing bias against overweight individuals among nursing and psychology students: an implicit association test. *Journal of Clinical Nursing*, 21(23–24), 3504–3512. <https://doi.org/10.1111/j.1365-2702.2012.04226.x>
- Wang, Y., Ding, Y., Song, D., Zhu, D. eta Wang, J. (2016). Attitudes toward obese persons and weight locus of control in Chinese nurses. *Nursing Research*, 65(2), 126–132. <https://doi.org/10.1097/NNR.0000000000000145>
- Warr, W., Aveyard, P., Albury, C., Nicholson, B., Tudor, K., Hobbs, R., Roberts, N. eta Ziebland, S. (2021). A systematic review and thematic synthesis of qualitative studies exploring GPs' and nurses' perspectives on discussing weight with patients with overweight and obesity in primary care. *Obesity Reviews*, 22(4), e13151. <https://doi.org/10.1111/obr.13151>
- Welsh, S., Salazar-Collier, C., Blakeslee, B., Kellar, L., Maxwell, R. A., Whigham, L. D., Lee, M. eta Lindheim, S. R. (2021). Comparison of obstetrician-gynecologists and family physicians regarding weight-related attitudes, communication, and bias. *Obesity Research & Clinical Practice*, 15(4), 351–356. <https://doi.org/10.1016/j.orcp.2021.04.010>
- Wu, H. X., Ching, B. H.-H., He, C. C. eta Li, Y. (2021). “Thinness is beauty”: Predictors of anti-fat attitudes among young Chinese women. *Current Psychology*, 1–12. <https://doi.org/10.1007/s12144-021-02021-x>
- Yildiz, M. eta Yalcinoz Baysal, H. (2019). Prejudice against obesity in university students studying in health-related departments. *Perspectives in Psychiatric Care*, 55(2), 170–174. <https://doi.org/10.1111/ppc.12314>
- Yılmaz, H. Ö. eta Yabancı Ayhan, N. (2019). Is there prejudice against obese persons among health professionals? A sample of student nurses and registered nurses. *Perspectives in Psychiatric Care*, 55(2), 262–268. <https://doi.org/10.1111/ppc.12359>

8. Eskerrak eta oharrak

Lan hau Psikologiako Gradu Amaierako lan batetik eratorria da, eta Eusko Jaurlaritzako 2022-2023 ikasturterako Ikasiker lankidetzaren bekaren pean gauzatu da.